

VAISENHUSIANERBLADET

UDGIVET AF FORENINGEN:

„DET GODE MINDE“

Nr. 2.

København, Februar 1905.

3. Aarg.

Til

Fru B. Hansen's 70-aarige Fødselsdag

d. 3. Februar 1905.

Med de syvti Aar De skrider
ind i Alderdommens Tider,
Haaret hvidner, Blikket mattes
— Alders Tegn jo aldrig fattes —
og De bliver gammel kaldt;
eet jeg véd, som ej De misted,
om De saa de niti fristed:
Deres lyse, friske Tanker,
som i Takt med Ungdom banker,
Trofastheden, naar det gjaldt
Virken i »Det gode Minde«.
Gid da vi Dem *der* maa finde,
rask og munter, mange Gange,
end har Klang de gamle Sange;
— tag vor bedste Tak for alt.

Jon.

Det kgl. Vajsenhus

1720—1728.

(Fortsat.)

9. 1727.

I 1727 blev der gjort et »Generaloverslag« over den aarlige Udgift til 50 Børn (30 Drengene og 20 Piger). Resultatet af dette Overslag blev, ligesom tidligere antaget, at det vilde koste 4000 Rdl. aarligt, naar Forstanderens Løn (500 Rdl.), Præstens (300), 2 Informatorers (100), Økonomens (100), Læremoderens (80) og Tyendets (5 kvindelige og 2 mandlige, tilsammen 132 Rdl.) blev iberegnet. Af den Overslaget medfølgende Inventarieliste ses det, at Udgifterne hertil nærmest kun var Reparationsudgifter, thi den største Del af Inventariet til Økonomens Brug var bleven leveret fra Ladegaarden, det samme gjaldt ogsaa for en væsentlig Del Sengestederne med tilhørende Klæder, og alt dette kunde bruges, naar det blev grundigt repareret. I det første Direktionsmøde, som omtales i Direktionsprotokollen den 28. Juli 1727, drejede Forhandlingerne sig om dette Overslags enkelte Punkter, og det besluttedes 1) at indkøbe Brændet til Stiftelsen paa denne Aarstid, da det var billigst, 2) at købe Sengesteder; af Overslaget ses, at der beregnedes 25 Sengesteder til 50 Børn, at de altsaa skulde ligge sammen to og to; fremdeles besluttede man at benytte de Dækkener, der af Kongen var skænkede fra Ladegaarden, til at fore de nye med og lade det manglende i Uldent og Linned forfærdige hos de Fattige; 3) at Pigerne, som vilde tjene i Stiftelsen, kun maatte skifte hvert Aar; 4) at de sletteste Lagener skulde benyttes til Pudevaar og Haandklæder, og at man ligeledes skulde forfærdige Hovedpuder af de daarligste Dynere. Da Kongen havde befalet, at Børnene skulde ligge paa Madrasser, ansaa Direktionen

og Kuratelet det for billigst foreløbig at stoppe dem med Straa og først i Slagtetiden anskaffe Krølhaar.

Af dette Generaloverslag og af Direktionsmøderne, som i Begyndelsen holdtes hver ottende Dag paa selve Vajsenhuset, i den dertil indrettede »Sahl«, ses det, at der nu arbejdedes af fuld Kraft paa at faa begyndt for Alvor. De hyppige Direktionsmøder forklarer ogsaa Grunden til, at der selv i dette Arbejdsaar er forholdsvis faa Skrivelser, det meste foregik ved mundtlige Forhandlinger, hvoraf der kun gives et kort Uddrag i Direktionsprotokollen.

Da der savnedes den nødvendige Plads paa det ridderlige Akademi til at indrette en Boglade og et Trykkeri, skrev Kollegiet den 15. Marts til Magistraten:

»Saasom det er os berettet, at det gamle Slutteri ikke »beboes, ej heller i nogle Aar skal være bleven brugt til »nogen vis Nytte, og Hans Majestæt nu har allernaadigst »resolveret, at med det kgl. Waysenhuuses indrettelse snart »skal gøres begyndelse Saa er hermed vor tjenstlige be- »giering til den Høj og Velviiste Magistrat, at den samme »gamle og uden brug henstaaende Huus ville skienke til »bemeldte Waysenhuuses Nytte, hvilken dens christelige »Velgierning vi skal vide for Hans Maj. at berømme, som »derudi allernaadigst vil finde en stor Velbehag, helst »efterdi der hand sidste Gang bæerede merbemeldte »Waysenhuus med sin kgl. Nærværelse, derom blev talt.«

Magistraten kunde dog ikke til sin store Beklagelse opfylde dette Ønske, da Staden snarere behøvede Hjælp endsige da miste noget af det, den ejede; desuden var man betænkt paa at lade Arresthuset indrette til et Rasphus,

»som vi haver holdet højst fornøden og tienlig, særlig »af de mange Eksempler, vi haver haft saavel ved kivi- »agtige, og med deres Ægtefæller uforligelige og liderlige »Borgere, som ved ulydige Børn imod Forældre og For- »myndere.«

Af ovenstaaende Brev til Magistraten fremgaar imidlertid for det første, at Kongen for nylig maatte have givet en Resolution om, at Vajsenhusets Virksomhed snart skulde træde i Kraft — en Resolution, som ikke findes i Arkivet — og dernæst bevidner denne Skrivelse, at Kongen ved personlig Nærværelse ledede Arbejderne, ligesom de nedestaaende Anordninger viser, hvorledes han fulgte Stiftelsens Arbejde selv i de allermindste Ting.

Den 25. April sendes en Forespørgsel til Kongen om, hvorledes man skulde forholde sig med de Vajsenhuset allernaadigst skænkede Bøder, og de paa Hans Majestæts Rejser i Tavlerne samlede Penge, Prisepengene af de under Krigen opbragte Skibe, Konfiskationer med mere. Endelig afsendtes

der den 30. Juni en vidtløftig Skrivelse til Ober-Secretair Møinichen om Vajsenhusets endelige Indrettelse, om Værkstedernes Brug, Børnenes Alder ved Indtagelsen o. s. v., og paa alle disse Spørgsmaal kommer Svarene i de afgørende Resolutioner og Anordninger af 21. Juli 1727. (Forts.)

Erindringer fra en Englandstur.

Af Ejner J. Rønnov.

(Fortsat.)

Englænderne holder 4 Gange om Aaret den i forrige Nummer omtalte »bank-holiday«, hvoraf den ene i August Maaned.

Paa en saadan Dag (der selvfølgelig altid holdes paa en Søgnedag) er alle Landets Banker lukkede, i hvilken Anledning Arbejde og Handel standses som paa en Helligdag.

Som Følge deraf søger Folket naturligvis ud til Steder, hvor der er Lys og Luft som f. Eks. til den herlige Plet »Tynemouth«.

Paa en »bank-holiday« er alt at faa til betydeligt reducerede Priser.

Paa Forlystelsesstederne er der Fotografer, som fotograferer Publikum til latterlig billige Priser, f. Eks. et virkeligt veludført Billede af sig selv kunde man faa for 2 pence, hvad i danske Penge jo kun er 15 Øre.

Ligeledes udsender Jernbaneselskaberne de saakaldte »excursions-trains«, hvortil Priserne er reduceret med mere end $\frac{2}{3}$ af den ordinære, saa man kan jo nok tænke sig, at der er et vældigt Leben paa en saadan Dag.

Fra Tynemouth kørte vi i Vogn til North-Shields.

Disse 2 Byer er fuldstændige Kontraster. North-Shields er en lille snavset Fiskerby; — ja, saa snavset, at man vanskeligt danner sig noget Begreb derom.

Til alt Held boede Familien i Nærheden af Flo- den Tyne, hvor der dog var en Smule lysere og friskere.

Gaderne er vinde, skæve og meget smalle, saa at en Vogn lige akkurat kan passere.

Den daglige Trafik er ikke desto mindre en Storstads.

Vogne og Fiskekærrer rumler hele Dagen gennem Gaderne ned til Kajen, »the fish-quay«, hvor en Masse Skibe ligger og lader Fisk.

Aldrig har jeg paa een Gang set saa mange Fisk, som der blev ladet i disse Skibe, det var en enorm Masse.

Jeg tilbragte saa Aftenen i det gæstfri Hjem.

Englænderne har som Regel deres eget Hus. — Saaledes var det ogsaa Tilfældet med denne Familie.

Huset bestaar som Regel af 3 Etager.

I Stuen findes »the hall«, der strækker sig lige fra Gadedøren til den lille Gaard, der hører med til et saadant Hus.

Fra Entréen kommer man ind i »the dining-room«, i hvilket Familien opholder sig daglig, og hvor Maaltiderne indtages.

I den anden Ende af Entréen kommer man saa til »the kitchen«.

(Forts.)

Fondet til Opførelse af

»Det gode Minde«s eget Hjem

(Stiftet af Hr. Forstander Gandrup)

Kapitalen er nu Kr. 1,188,74.

Bidrag modtages fremdeles med Taknemmelighed af

BESTYRELSEN.

VAJSENHUSIANA.

Torsdag den 5. Januar 1905 afholdt Foreningen sin Julefest. En mere vellykket Fest kan man ikke tænke sig. Da alle var samlet, gik vi under Musikkens Toner ind til det smukt pyntede Juletræ. Efterat der var sunget en Salme, bød Foreningens Formand med smukke Ord Velkommen. Medens en Del af Foreningens Damer bød »Godter« omkring, tog Børnene, hvoraf der ikke var saa faa, fat, og under Leg og Dans morede disse sig en Times Tid. Stiftelsens Beboere, samt de, der havde Lyst til at deltage i en »lille Kaffetaar«, havde imidlertid taget Plads i de mindre Lokaler, og her gik det ogsaa lystigt til med Taler og Skaaler. Blandt Talerne havde vi den mere sjældne Fornøjelse at notere Herr Aug. Andersen fra Slagelse, som tillældigt var i Byen.

Dansen for de Voksne tog nu sin Begyndelse, og Stemningen kom hurtigt. Bestyrelsen gav »en Time til«, og Kl. 3 sluttede denne hyggelige og i alle Maader vellykkede Fest.

F. C.

Foreningens 47-aarige Stiftelsesdag fejredes Fredagen den 20. Januar i vore sædvanlige Lokaler.

En talrig Kreds af Medlemmer havde givet Møde, og da alle var samlet om Punchebollerne, bød Formanden Velkommen og udbragte en Skaal for Foreningen med Ønsket om Lykke og Fremgang i kommende Aar, hvilken Skaal besvaredes med kraftige Hurraraab. Hr. Werner fremdrog nogle Smaatræk fra Foreningens tidligste Liv og udbragte et Leve for gamle Minder, hvilket fandt varm Tilslutning. Efter at endnu flere Talere havde haft Ordet, hævedes Bordet, og de Unge fik sig derefter en lille Svingom.

Læge Emil Hennings' Legat.

Den 28. Januar havde vi den Glæde for tredie Gang at uddele »Læge Emil Hennings' Legat«.

Bestyrelsen vedtog at uddele Legatet i 2 Portioner à 60 Kr., hvilke gaves til 2 ældre Vajsenhusianere, Medlemmer af Foreningen.

Aftenunderholdning.

Fredag den 17. Februar Kl. 9 i Foreningens Lokaler.

Generalforsamling.

Fredag den 24. Februar Kl. 8½ afholdes Foreningens aarlige Generalforsamling i Lokalet, St. Annaplads 13.

DAGSORDEN:

1. Formanden giver Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar.
2. Bestyrelsen fremlægger det reviderede Regnskab og Decharge gives.
3. Valg af Bestyrelse og øvrige Funktionærer. (Efter Tur fratræder de Herrer Rolund og Søndebro.)
4. Foreningens Anliggender diskuteres.

København i Februar 1905.

BESTYRELSEN.

Regnskabet er fremlagt til Eftersyn fra den 20. Febr. hos Herr Sophus Jensen, Købmagergade 32.

Den 3^{die} Marts er der atter Fest,

det er Fest med »Fut« og med »Knald«, af Fester vi tror, den Fest bliver bedst: det er vort **Kostymebal.**

For Medlem er Prisen jo kun de halvtreds, Besøgende betaler lidt mere:

femoghalvfjerds, og De bli'r nok tilfreds, med hvad D. g. M. kan præstere.

Tag paa hvad De vil af spraglet Kulør.

De sikkert noget kan finde, mød frem for alt med det bedste Humør til Bal i »Det gode Minde«.

Billetter hos *Jensen* kan De jo faa,

De skal ikke være saa bange;

men har han ej flere, saa kan De jo gaa

— og hente dem hos *Frk. Lange*.

F. C.

Bemærk.

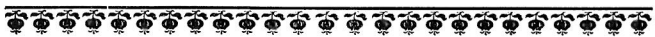
Bladets 2. Aargang (hæftet i Omslag) kan i et begrænset Antal Ekspl. à 1 Kr. faas hos Herr Sophus Jensen, Købmagergade 32; Restbeholdningen af 1. Aarg. erholdes sammesteds til halv Pris.

Foreningens Kasserers Adresse er: Handelsrejsende Georg Mørch, Collinsgade 8, 3. Ø.

Indmeldelse af nye Medlemmer modtages af Bestyrelsen. — Kontingent 50 Øre maanedlig for Medlemmer. — Bidragydende 4 Kr. aarlig.

Alle Forenings-Meddelelser sendes til Formanden, Hr. Fuldmægtig *F. Petersen*, Gl. Kongevej 137³, V.

Meddelelser til »Vajsenhusianerbladet« sendes enten til Formanden eller til Hr. *Johs. Madsen*, Bernstorffsvej 12B¹, V

Vilh. Hansen & Co.

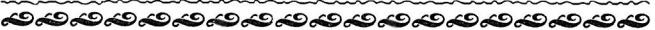
Materialhandel.

Tapet- og Farvehandel.

== Telefon 3017. ==

30 Nørrebrogade 30.

København N.

Faaborg Grønt-Konserver anvendes nu ved alle bedre Selskaber.

Aktieselskabet **Nordisk Brandforsikring, KØBENHAVN**

Garantikapital: 4 Millioner Kroner

overtager **Brandforsikring** og **Indbrudsforsikring** til billigste, faste Præmier og paa kulanteste Betingelser.

Hovedkontor: **Rømersgade 3.**

Forretn. grundl. 1815.

Gaa til **Søren Justsen,**

Køhler & Frost's Eftflg,

— **Pilestræde Nr. 46** —

og køb Dem et nyt **Uhr**

eller lad det gamle reparere.

Billige Priser.

Villiam Callesen.

Kokes & Briket Import

12. Ved Stranden 12.

Thorvald Bergs Eftf.

Indehaver: **SOPHUS JENSEN.**

Børnedragter.

Telefon 3740. Købmagergade 32. Telefon 3740.

Telefon 4131

Telefon 4131

ROLUND & Co.

— Vesterbrogade 8 E —

Møbeludsalg

Tegninger & Overslag leveres paa Anfordring

Værksted: **Nørrebrogade 148.**

Telefon: Tagensvej 576.

Støt vor Bagside!

Alle Slags Avertissementer og Bekendtgørelser er velkomne og tages til Følge af Foreningens Medlemmer.

Man bedes henvende sig til

C. Søndebro,

Frejsgade 5,
Telefon Tagensvej 2.